

kémkedés gyanúja miatt letartóztatta Podkowsky osztrák-magyar közös hadseregbeli hadnagyot, Osztreva színész lakásán. A katonatiszt azzal védekezik, hogy esküvőre érkezett Varsóba.

Bécsből jelentik, hogy a külügyminisztériumba Edl konzultól ma érkezett az első távirati jelentés. A távirat 23-án kelt, Üszkübből. A jelentés szerint Edl konzul Üszkübben azt az értesítést kapta, hogy Prohászka konzul már utban van Prizrendből Üszkübbe. Edl erre várt egy napig Prohászka, aki azonban nem érkezett meg. A külügyminisztérium kiküldöttje erre kijelentette, hogy nem vár tovább, utazik Prizrendbe. A szerb konzul azonban, akit a szerb kormány Edl kíséretjéül adott, szabadkozott, hogy nagyon sajnálja, de hivatalos elfoglaltsága miatt nem kísérelheti Prizrendbe. Edl konzul erre azt válaszolta, hogy nem várhat tovább, megy egyedül. A tervéről azonban lebeszéltek. Figyelmeztették, hogy Üszkübtől Prizrendig fölszedték a sineket és a kocsival való utazás nagyon veszélyes lehet. Edl konzul végül közli a táviratában, hogy bármi történjék is, legkésőbb 25-én elindul Prizrendbe.

Berlinből jelentik, hogy a tőzsdén ma az a riasztó hír terjedt el, hogy a monarchia ultimátumot küldött Szerbiának. Óriási pánik keletkezett, a kötésektől mindenki szabadulni igyekezett. Ugy az áru-, mint az értéktőzsdén nagy hanyatlás történt.

Pancsováról érkezett a következő szenzációs távirat: A Kontinovics szálló kávéházában ma nagyobb társaság ült együtt, amely a háborús bonyodalmakról vitatkozott. A vita hevében Davidovács Oprád szerb pap királlysértő és a hazát gyalázó kijelentésekre ragadtatta magát. Elvakultságában ilyeneket mondott:

— Majd nem hencegtek, disznó magyarok, ha jön Péter király a hadseregével és kizavar benneteket királyostul együtt.

Közben csendörök érkeztek a kávéházba, akik a szerb papot letartóztatták és átadták a temesvári ügyészségnek. A vizsgálóbíró királlysértés és hazaárulás miatt vizsgálati fogságba helyezte Davidovácsot. Az eset óriási izgalmat kelt Pancsován.

Londonból jelentik: Pasics ma a Times-ben Szerbiának az igényeit ismerteti. Szerbiának meg kell kapnia az Alessziótól Durazzoig terjedő partvidéket, Alesszió hátsóvidékével Diakováig és Diakovától az ochridai tóig, olyan módon, hogy az északi határ Diakovánál, a déli határ Ochridánál legyen. Az angol lap megjegyzi erre, hogy senki sem hitte volna, hogy Szerbia épp most, amikor katonaságától meg van fosztva, látja jónak, hogy az eddiginek nagyobb követelésekkel álljon elő. Pasics tehát vagy nagyon vakmerő ember, vagy pedig különös okai vannak arra, hogy így beszéljen.

Bécsből jelentik: Csütörtök óta a helyzet rendkívül komoly lett. Csütörtökön az orosz kormány hirtelen megváltoztatta álláspontját a szerbiai kikötő kérdésében. Szasszonov kijelentette, hogy Oroszország kénytelen Szerbiának az adriai kikötőre vonatkozó követelését támogatni és arra kérte a német kormányt, hogy igyekezzék a bécsi kabinetet rábírni, hogy Szerbiával szemben engedékenyebb legyen. A berlini kormány határozottan visszautasította az orosz kabinetnek ezt a kívánságát s azóta nagyon kiélesedett a helyzet. Nem igaz te-

hát az orosz lapoknak az a híre, hogy Németország elvállalta volna a közvetítést Ausztria és Magyarország és Szerbia között. Az sem igaz, hogy Henrik porosz herceg Pétervárra utazott volna azért, hogy a bécsi és az orosz kabinet között a jó egyetértést helyreállítsa. Az osztrák és magyar és orosz álláspont között való közvetítésről már azért sem lehet szó, mert erre nincsen semmiféle alap. Az osztrák és magyar külügyi kormány ismertette követeléseinek minimumát és ebből egy hajszálnyit sem hajlandó engedni.

Krakóból jelentik: A varsói táviró jelenti, hogy az orosz közlekedési minisztérium megszorította a forgalmat a varsó—bécsi vonalon. Az orosz kormány azt mondja, hogy ezt a megszorítást a sinek kicserélése tette szükségessé, de nyilvánvaló, hogy ez az intézkedés összefügg az orosz mozgósítással.

König Péter távozása, vagy hogy pártolják Szegeden a zenét?

(Saját tudósítónktól.) A szegedi városi zeneiskola európai híri igazgatója, König Péter, távozásban van Szegedről. Meghívást kapott Kolozsvár városától, amely a zenekonzervatórium vezetésére öhajtaná megnyerni König Pétert. A kolozsvári zenebizottság néhány tagja és egy városi tanácsos jártak a napokban Szegeden, akik minden jót ígértek a zeneiskolai igazgatónak. Elsősorban fölajánlottak ötezer korona évi fizetést és megfelelő lakbért — a kétezernégy száz korona szegedi javadalmazással szemben. König Péter még nem adott határozott választ, értesülésünk szerint azonban csak bizonyos formában való megegyezésről van még szó.

Ez a hír, így kurtán-hidegen, a legkevésbé sem alkalmas az elintézésre. Sem sajnálkozó fejbólintással, még inkább pedig abszolút nemtörődomséggel nem lehet napirendre térni az eseten. König Péter nevénél meg kell állni mindenkinek, aki csak egy parányi közösséget is érez a kultúrával. Meg kell állania elsősorban annak, vagy azoknak, akiknek Szeged kulturális fejlődéséről való gondoskodás hivatalból kötelességük.

A város intelligenciája valóságos megdöbbenéssel fogadja König Péter távozásának a híreit. Az az intelligencia, amelyik nem egyúgyanazon gyönyörűséggel élvezi például a filharmónikus hangversenyt, mint a béka-kuruttyolást. König Péter, ez az igénytelen külsejű, szerény modoru, de zseniális muzsikuskus, akit alig néhány esztendővel ezelőtt, kétségbeejtően kevés szótöbbséggel a közgyűlés a városi zeneiskola igazgatói székébe ültetett, hamarosan széjjelfosztotta az előítéletet, a mellyel bizonyos körök fogadták. Ez a németes dialektusban diskuráló, meglehetősen tartózkodó modoru zeneiskolai igazgató működésének már az első hónapjaiban megdöntötte a beígazolta, hogy kivételes képességű zenész, zeneszerző és zenekultúrát teremtő talentum, amilyen alig akad még szűken néhány ebben az országban. A zene művelése az ő szegedi korszaka előtt amolyan előkelő, privát passzió volt, amelyet néhány család megengedett magának. És jött König Péter — szerény muzsikuskus — aki ugyszólván a semmiből nívós zenekultúrát teremtett, aki meghonosította a hangversenydobogót, amelyhez addig csak kivételes alkalommal volt szerencsénk.

König Péter nagyszerű tudásával, energiájával és agilitásával fölírta ezt a várost. Egy kissé banálisabban mondva: kinyitotta az emberek fülét a zenéhez. Az ő neve ma már fogalom Szegeden: König Péter Szegeden a zenei élet. Még ennek a cikknek a keretében is, amelynek minden sorát az ő kivételes tehetségének a méltatására szenteljük, meg kell emlékeznünk a legindokoltabb

udvariasságból és az igazság érdekében Fichtner Sándor, a honvédszenekar elismert képességű karmesteréről, aki a zenekultúra fejlesztésében hűséges társa König Péternek. Ez a két muzsikuskus, bámulatos lelkesedéssel letört minden előítélet, nemtörődömséget és őszintén mondván: zenei analfabétizmust és életerős, egészséges vérkeringésű, lüktető zenei életet teremtett.

König Péternek a munkakörén kívül való működése külön fejezetet érdemel. Az operáján kívül, amelyet a színház előadásából ismer a közönség, megbecsülhetetlen értékű műve fekszik még odahaza a szekrényeiben, kiadatlan. Az a néhány dal és koncert-darab, amellyel szerényen megtraktálta már a nyilvánosságot, csak izelítő, abból a halmazból, amely König Péter talentumát dicséri. Mindezeket pedig elmondjuk azoknak a tájékoztatására, akiknek talán a magatartásán függ: kié lesz König Péter, Szegedé vagy Kolozsváré? Intelligens embereknek, akik a nevét is a kultúrához számítják, fölösleges bemutatni König Pétert.

Működésének az értéke megtízszereződik, ha rágondolunk... hát igen, ha rágondolunk a szegedi zeneiskola épületére. Jellemzőül csak annyit, hogy épen olyan kevésbé alkalmas zeneiskolának, mint a közkörház épülete — kórháznak. Ezzel, úgy gondoljuk, épen eleget mondtunk.

A város társadalmának érélyes akcióit kell indítani König Péter elvesztésének a meghiusítása érdekében. Ki kell végre már domborítani azt a fölfogást, mely visszataszítónak, rutnak és balkáninak találja a véleményét, hogy König Péter munkássága kétezernégy száz, a zenetanároké pedig ezerkétszáz koronával dotálendő. Most itt van a legjobb alkalom.

A akcióra reakció!

— Városcopyák a színügyi puccs ellen. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország szombati számában részletesen foglalkoztunk a színügyi bizottságnak azzal a becsempészett határozatával, amely szerint a bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a város pályázat mellőzésével további három évre hosszabbítsa meg Almássy Endre színigazgató szerződését. A nagyközönség körében ez a határozat, amint nyilvánosságra került, általános ellenszenvvel találkozott. Nemcsak azért, mert puccsszerűen, a közhangulat és közvélemény teljes fumigálásával hozták meg, hanem mert valóban a város anyagi és kulturális érdekei ellen szól. A közhangulat az, hogy Szeged színházi életét új alapokra kell fektetni egyrészt, másrészt, pedig ugyan csak megérett az idő arra, hogy a színház révén a város is hozzájuthasson egy kis jövedelemhez. A puccsszerű javaslat biztos utat nyitna a színigazgatónak a művészet szent nevében való megvagyonosodásra, ellenben a várost kiszolgáltatná egy olyan intézménynek, amelynek a vezetésével és működésével legfőkébb az az őt ur van megelégedve, akik azt a szegyenletes javaslatot pártolták.

Mert, hogy a város közönségének szószólói, a városcopyák, éppenséggel nincsenek vele megelégedve a már említett súlyos okoknál fogva, előlött vitázni fölösleges. Ellenben, hogy kitűnjék: a szűkkörű akció milyen széles reakciót szült, megszólaltatjuk a törvényhatósági bizottság legrégibb és legtekintélyesebb tagjait, azokat, akik nincsenek benn a színügyi bizottságban. Három kérdést teszünk fel nekik:

1. Mi a véleménye a színügyi bizottságnak a múlt hét péntekjén hozott határozatáról?

2. Bérbe kell-e adni a színházat vagy sem? Évenként nyolcvanezer koronát kénytelen a város a színházra költeni, anélkül, hogy egy krajcár haszna lenne belőle, ellenben a színigazgató vagyont szerez.

3. Szükséges-e, hogy ennek megfelelően a színházra vonatkozó szabályrendelet módosíttassék?